

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı: 4840
Tarih: 03-01-2025

21614

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya** tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

2019 yılında, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Karayolları Genel Müdürlüğü tarafından Van-Hakkâri karayolu üzerindeki Yeniköprü mevkiinde başlatılan tünel inşaatı, 3 bin 965 metrelik T-1 ve T-2 tünellerini içeren proje, Hakkâri ile Yüksekova arasında güvenli ulaşım sağlamak için kritik bir öneme sahipti. Ancak tünelin 2024 yılı Kasım ayında açılması planlanmış olmasına rağmen, yaşanan gecikmeler nedeniyle proje tamamlanamamış ve faaliyete geçirilememiştir.

31 Aralık 2024 tarihinde, Yüksekova-Van karayolu üzerindeki Yeniköprü mevkiinde yaşanan kazada, dağdan kopan kaya parçalarının bir minibüse çarpması sonucu 12 yaşındaki Ceyhun Kırbaş ağır yaralanmış ve 1 Ocak 2025'te hayatını kaybetmiştir. Bu olay, yalnızca bir kaza olarak nitelendirilemez; aksine, yıllardır süregelen ihmallerin ve halkın can güvenliğini hiçe sayan kamu politikalarının doğrudan bir sonucudur.

Anayasa'nın 2. maddesi, devletin sosyal bir hukuk devleti olduğunu belirtirken, 17. madde de herkesin yaşam hakkı ve maddi-manevi varlığını koruma hakkını güvence altına alır. Aynı zamanda, ülkenin taraf olduğu Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AİHS) de 2. maddesi ile yaşam hakkının korunmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) içtihatları, devletlerin, bireylerin yaşam hakkını ihlal eden durumları önlemek için gerekli tedbirleri almadıkları takdirde sorumlu tutulacağına dair güçlü bir hukuki zemin oluşturur.

Yeniköprü mevki, dağdan düşebilecek kaya parçaları ve diğer doğal tehlikeler nedeniyle yüksek risk taşıyan bir bölgedir. Ancak yıllardır tamamlanamayan Yeniköprü tünelleri, bu riski ortadan kaldırmak amacıyla inşa edilmişken, kullanılmaz durumda bırakılmıştır. Bu durum, kamu kaynaklarının verimsiz kullanımının yanı sıra, devletin ilgili altyapı projelerine olan ilgisizliğini de gözler önüne sermektedir. Mevcut ihmal, bir çocuğun hayatına mal olmuş ve kamu vicdanını derinden yaralamıştır. Kamu görevlilerinin bu sorumluluğu, yalnızca doğal afetlere ve kazaya bağlanamayacak kadar ciddi ve tartışmalıdır.

Hakkâri ve çevresindeki altyapı sorunları, yıllardır çözüme kavuşturulamayan bir kriz halini almıştır. Yeniköprü gibi riskli bölgelerde yol güvenliği önlemleri alınmadan geçişler yapılmakta ve yurttaşların can güvenliği tehlikeye atılmaktadır. Özellikle tamamlanmış ve kullanıma açılmamış projeler, kamu kaynaklarının etkin kullanılmadığını gösterirken, halkın güvenliği göz ardı edilmektedir.

Ceyhun Kırbaş'ın hayatını kaybetmesi, devletin yaşam hakkını koruma yükümlülüğünü yerine getirmedığının somut bir örneğidir. Bu sorumsuzluk ve ihmâl, yalnızca bir çocuğun hayatını kaybetmesine yol açmakla kalmamış, aynı zamanda iktidarın yurttaşların güvenliğini sağlamadığını, sorumluluklarını yerine getirmedığını göstermiştir. Yeniköprü Tünelleri'nin kullanılmaması ve yol güvenliği önlemlerinin alınmaması, kamu idaresinin ağır bir ihmali olarak kayıtlara geçmiştir. Bu bağlamda, sorumluluğu bulunan kamu görevlilerinin derhal görevden alınması, hesap verme yükümlülüğü çerçevesinde yargı önüne çıkarılması gerekmektedir.

Bu bağlamda;

1. Yeniköprü mevkiinde 31 Aralık 2024'te meydana gelen kazanın ardından yapılan inceleme ve soruşturmanın sonuçları nelerdir?
2. Bu bölgede, geçmiş 10 yıl içinde benzer kazaların sayısı ve ölü-yaralı bilançosu nedir?
3. Yeniköprü mevkiindeki yol güvenliği eksiklikleri konusunda Bakanlığınıza ulaşan şikâyet veya talepler olmuş mudur? Olduysa bunlara ne tür yanıt verilmiştir?
4. Kamu görevlilerinin, kazanın yaşandığı bölgede gerekli önlemleri almadığına dair bir idari inceleme başlatılmış mıdır?
5. Yüksek risk taşıyan bölgelerde yaşam hakkını koruma yükümlülüğü çerçevesinde ne tür tedbirler alınmaktadır?
6. Bu tür bölgelerde yol güvenliği ve can güvenliği risklerini azaltmak için yerel yönetimlerle iş birliği yapılmakta mıdır?
7. Yeniköprü Tünelleri'nin tamamlanmamasının yerel ve genel güvenlik açısından etkileri değerlendirilmiş midir?
8. 12 yaşındaki Ceyhun Kırbaş'ın yaşamını yitirdiği kazayla ilgili olarak sorumluluğu bulunan kamu görevlileri hakkında adli veya idari bir süreç başlatılmış mıdır? Başlatılmadıysa gerekçesi nedir?